Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitu!
Biurourile de anunciuri.
Brașovu, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețul inserțiunilorŭ: o seriă garmondu pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LII.

„Gazeta“ iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unu anu 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate
Pe unu anu 40 franci, pe șése luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulu în casă: Pe unŭ anu 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unu esemplaru 5 cr. v. a. séu 15 bani.
Atâtŭ abonamentele câtu și inserțiunile suntu a se plăti înainte.

Nr. 126. Brașovŭ, Luni, Marți 6 (18) Iunie 1889.

Brașovŭ, 5 Iunie

O telegramă din Berlinŭ ne comunică, că scirile alarmatore din dilele acestea n'au fostŭ numai o manevră de bursă, ci ele suntŭ în adevĕrŭ isvorîte din situațiunea amenințătóre din afară.

In Orientŭ, dice „N. fr. Presse“, s'au petrecutŭ schimbărĭ, carĭ nu suntŭ favorabile Austro-Ungariei și carĭ mărescŭ periculŭlŭ unei seriose încurcăturĭ. Rusia a încungiuratŭ granițele monarchiei nóstre ca c'unŭ cercŭ de focŭ dela Munții negri până la Prutŭ. Se vorbesce chiar că Rusia vrea sĕ 'ncheiă cu Serbia o convenția militară, ceea ce ar fi o provocare pe față a Austro-Ungariei.

Foia vienesă amintesce Rusiei articululŭ întâiu din tractatulŭ, ce s'a încheiatŭ acum dece anĭ între Austro-Ungaria și Germania, în care se dice că, décă una din aceste doue împĕrății ar fi atacată de Rusia, atuncĭ contrahenții suntŭ obligațĭ a'șĭ da ajutorŭ cu întréga lorŭ putere armată.

Intre Germania și Rusia domnesce asemenea de unŭ timpŭ încóce încordare și neîncredere. Rusia este din nou bănuită că lucréză a pune la cale o coalițiune în contra Germaniei, negreșitŭ o coalițiune franceso-rusescă. Incordarea dintre Rusia și Germania e atâtŭ de mare încâtŭ în Berlinŭ s'a pornitŭ o strașnică campaniă în contra nouei conversiunĭ ce plănuesce Rusia a o face, din causă că acéstă conversiune se consideră ca o nouă operațiune financiară pentru scopurĭ resboinice.

Nu puținŭ a contribuitŭ la indignarea în gradŭ mare a Germanilorŭ toastulŭ Țarului, care a disŭ, că unicŭlŭ amicŭ alŭ sĕu e principele Muntenegrului, și foile germane îi dau Rusiei a înțelege, că se facă conversiunea cu ajutorulŭ acestui „unicŭ“ amicŭ alŭ sĕu, décă póte.

Anteia conversiune, dice „Pester Lloyd“, a făcut'o Rusia cu ajutorulŭ Germaniei, fiindcă acésta credea în iubirea de pace a Rusiei. Prin acea conversiune Rusia a devenitŭ mai destoinică de a purta resboiu, fiindcă a căpĕtatŭ banĭ eftinĭ. Dér înarmările rusescĭ se continuă și acésta de sigurŭ că numai cu scopŭ ofensivŭ. Toastulŭ Țarului a produsŭ o nemulțămire în cercurile influente din Berlinŭ, care e multŭ mai mare decum se oglindéză în diare.

Câtŭ de agitate suntŭ spiritele și în Viena în contra Rusiei, se póte vedé din cuvintele de mai josŭ ale foiei vienese „Neue freie Presse“:

„Când Germania, cum a disŭ odinióră Bismark, se va ridica ca unŭ singurŭ omŭ, când spiritele în Austria vorŭ fi răpite de mâniă pentr'unŭ atacŭ nedreptŭ, când armatele cele marĭ vorŭ alerga la granițe, atuncĭ va trebui se îngălbinéscă chiar și Țarulŭ. Declamațiunile despre neînvingibilitatea Rusiei suntŭ o prostiă, și ajutorulŭ unicului amicŭ din Muntenegru puținŭ îi va folosi în ora grozavei seriosități. Francia avêndŭ în spate pe Italia, își va băga mințile în capŭ și nu va face sĕ iasă sabia germană din técă. N'au auditŭ cei din Parisŭ cuvintele lui Crispi, care a datŭ a se înțelege, că unŭ resboiu victoriosŭ ii va aduce de sigurŭ Italiei câștigŭ? Dorescŭ ei o Alsațiă sudică? Rusia nu póte cuteza sĕ pĕtrundă în pădurea de baionete ce i-s'ar opune, când din egoismŭ criminalŭ ar vré sĕ rupă îngrăditura dreptului ginților. Sĕ se feréscă a cuteza sĕ méргă la estremŭ, căcĭ o astfelŭ de hotărîre ar aduce asupra imperiului Țarului nenorocire nespusă. Nu e indiferentŭ, că Serbia a devenitŭ satrapiă rusescă, că Mitropolitulŭ Michailŭ e stăpânŭ în țéră și că corona de pe capulŭ regelui Alexandru se clătină. Aceste evenimente suntŭ o păgubire politică și morală a Austriei, dér décă în adevĕrŭ destinulŭ omenirii e, ca ea în lupta sângerósă sĕ se apere de pumnulŭ rusescŭ, atuncĭ nu se va alege nimicŭ din tóte semnele de recunoscință și de necredință din partea Serbiei, ce ne ațîță acum.“

Décă limbagiulŭ acesta nu este și elŭ influințatŭ de apropiata întrunire a delegațiunilorŭ, avêndŭ de scopŭ de a le îndemna sĕ priméscă nouĕle credite, ce li-se cerŭ, și décă diarele și dintr'o parte și dintr'alta vorŭ continua în tonulŭ acesta, atuncĭ ușorŭ se póte întêmpla ca conflictulŭ sĕ isbucnéscă chiar înainte de espirarea celorŭ șese lunĭ ale Exposițiunei, ce le asigurase Jules Simon păcii europene.

Din camera română.

In ședința dela 2 Iunie st. v. a. c. a camerei române d-lŭ *M. Kogălniceanu* a accentuatŭ necesitatea de a se înființa *consulate* la Cernăuți, Ismailŭ, Brașovŭ, Suceava ș. a.

Ministrulŭ-președinte *L. Catargiu*, în lipsa ministrului de esterne, care era bolnavŭ, rĕspunse, că guvernulŭ se va ocupa cu propunerea făcută de d-lŭ Kogălniceanu, pentru înființarea de consulate și va intra în tratative cu puterile străine în privința acésta.

In aceeași ședință deputatulŭ *N. Ionescu* a interpelatŭ pe ministrulŭ-președinte asupra politicei sale esteriore. Sĕ declare guvernulŭ precisŭ și lămuritŭ la care din puterĭ crede, că e mai bine ca România sĕ se alipéscă în casŭ de conflictŭ.

Ministru-președinte *Catargiu* repetă, în privința politicei esterne, declarația făcută deja odată, că guvernulŭ românŭ va păstra o atitudine *neutrală* față cu diferitele puterĭ ale Europei și numai într'unŭ casŭ criticŭ și gravŭ va consulta țéra cu cine sĕ fiă.

DIN AFARĂ.

Convenția militară serbo-rusescă.

Precum se anunță din Londra diarului „Neue freie Presse“, corespondentulŭ din Belgradŭ alŭ lui „Daily News“ raporteză, că ambasadorulŭ rusescŭ, d-lŭ Persiani, a făcutŭ regenței sêrbescĭ propunerea de a *încheia cu Rusia o convenție militară*. Regența, se dice, este aplecată de a primi acéstă propunere.

La aceste observă „N. fr. Presse“: „Rĕmâne ca acéstă scire sĕ se confirme. Nu putemŭ crede, că lucrurile în Sêrbia au ajunsŭ așa de departe, ca regenții sêrbescĭ sĕ încheiă o convențiune, care ar însemna o inimiciță fățișă în contra Austro-Ungariei.“

Austro-Ungaria și înarmările Prusiei.

„Journal des Debats“ și alte organe ale presei francese consideră articolele diarelorŭ din Viena și telegramele trimise diarului „Standard“ de către corespondentulŭ sĕu la Viena, carĭ denunță înarmările Rusiei, ca nisce curate manopere, ce au de scopŭ sĕ facă sĕ se voteze de către delegațiunĭ multe credite.

Mĕsurĭ bulgare contra importului Austro-ungarŭ.

Se scrie din Sofia cu data de 10 c. l. Ministrulŭ de rĕsboiu a datŭ unŭ ucasŭ către tóte corpurile de trupe, prin care oprесce a se mai folosi pe viitorŭ la mobilarea cancelariilorŭ materialŭ din alte țĕrĭ. De aicĭ înainte sĕ se procure numai mese, scaune și covóră confecționate în Bulgaria, deși nu suntŭ așa elegante ca cele din Austro-Ungaria. Disposiția asta va causa marĭ pagubĭ esportului austro-ungarŭ, de unde se importau toțĭ articulii aceștia până acum. Pentru montarea miliției se estradase deja mai înainte unŭ ucasŭ totŭ în acestŭ înțelesŭ.

Austro-Ungaria și Serbia.

După corespondentulŭ din Constantinopolŭ alŭ diarului „Times“, Pórta ar ar fi primitŭ din Viena avisulŭ că, décă diplomația n'ar ajunge sĕ moдereze ostilitatea regenților sêrbĭ către Austro-Ungaria, acesta ar puté sĕ se socotéscă ca obligată a considera politica lorŭ ca echivalentă unui *casus belli*.

Procesulŭ de pressă alŭ „Luminătorului“.

„Luminătorulŭ“ dela 3 (15) Iunie a. c. publică următorulŭ:

Actŭ de acusațiune.

Către on. tribunalŭ reg. ca judecătoriă de pressă în Aradŭ. (Presentată sub n-rulŭ 2731 din 10 Maiu 1889).

Acusațiunea lui Parecz György, procurorŭ reg., ca acusatorŭ, nr. 3163 1889. Contra lui *Ioanŭ Barcianu*, publicistŭ, locuitorŭ în Timișóra, cetate. In causa de *agitare contra naționalității*, prevĕdută în alinea a doua a paragrafului 172 alŭ codicelui criminalŭ.

Onorabilă judecătoriă de pressă! Pe temeiulŭ articlilorŭ întitulațĭ „Nascerea Domnului“ și „Anulŭ nou“, apăruțĭ în nrii 89 și 90 din 5 și 12 Ianuariu a. c. ai foiei sĕptĕmânale, ce sub numele „Luminatorulŭ“ apare în limba română în Timișóra, am cerutŭ sub nr. 1139 din anulŭ curgĕtorŭ a se orêndui cercetarea.

Acești articolĭ adecă în întregulŭ lorŭ suntŭ potriviți a agita pe Românĭ la ură contra Maghiarilorŭ, dér potrivite sunt spre acésta mai cu semă următórele părți ale lorŭ:

„Popórele gemŭ sub apĕsarea poverilorŭ publice; cu lacrĕmĭ de durere în ochĭ privescŭ la vitele lorŭ flămânde și tremurânde; alțiĭ cu inima strînsă se despartŭ de vetrele lorŭ străbune și se ducŭ în lume, pentru ca în alte țĕrĭ și sub cârmuitorĭ străinĭ sĕ găséscă o esistență mai bună, alții gemŭ în prinsorĭ fiindŭ că au îndrăsnitŭ a-șĭ apĕra viéța sĕu averea lorŭ, atacată fără dreptŭ de către organele statului.

„Pacea, de care ne bucurămŭ noi adĭ, nu este cea îngerescă, cerescă sĕu pace creștinéscă, ci acésta este o pace păgânéscă, care este fără sufletŭ și este pace fără inimă omenéscă! Acésta este o dictatură tirană, nemilósă, pusă cu sila cu multe milióne de baionete pe bietele popóre suferinde; acésta este așa o pace, care pretinde în chipŭ poruncitorŭ dela cetățenulŭ îndreptățitŭ la viéță și esistință sĕ-șĭ înăduşe voința și simțemintele, sĕ-șĭ muşce în buze și inima, sĕ se lapede necondiționatŭ de drepturile sale firescĭ, sĕ se supună poftelorŭ și ilegalitățilorŭ celorŭ marĭ, sĕ pótă vedé cu ochii sĕi lotriile, rătăcirile și abusurile altora, însĕ — sĕ tacă tăcerea pescelui și sĕ sufere tóte aceste, ba chiar sĕ mai și respecteze pe abusatorii, sĕ se închine lorŭ, aducêndŭ lorŭ darurĭ „aurŭ, smirnă și tămâiă“ — și — sânge.

„Și cum stămŭ cu bunăvoința? Cu multŭ mai rĕu decâtŭ cum stămŭ cu pacea! Așa credemŭ, că bunăvoința a peritŭ cu desĕvêrșire din reședințele celorŭ ce suntŭ la putere, făcêndŭ locŭ reintiĭ! Pe când noi ne rugămŭ pentru posibilitatea și mijlócele culturei, sciinței, limbei naționale și ale drepturilorŭ naționale — pe atuncĭ ni-se impune Maghiarulŭ; pe când noi spunemu adevĕrul — ne trimitŭ în prinsorĭ, pe cândŭ reclamămŭ drepturĭ naturale, pe când susținemŭ legea scrisă, viuă și în valóre, pe când pretindemŭ adevĕrata egală îndreptățire, sincera frățietate, pentru ca și noi sĕ ne putemŭ întrâma în acéstă țéră și sĕ putemŭ fi spre ajutorulŭ ei, — pe atuncĭ domnii și organele lorŭ ne insultă publice, ne batjocurescŭ, ne trimitŭ în alte țĕrĭ, ne tituléză de rĕi patrioțĭ, de agitatorĭ, de gravitatorĭ spre alte țĕrĭ, și tóte aceste se întêmplă fără sfială, fără nicĭ o témă! Nu este nicĭ unŭ unicŭ casŭ în țéră, ca guvernulŭ nostru, care cu putere esecutivă ia dela noi dările, sĕ fi trasŭ la rĕspundere pe astfelŭ de calumniatorĭ neruşinațĭ! Cu privire la noi nu este bunăvoința, nu-i și tóte înzadarŭ!...

„Unde suntŭ speranțele nóstre, ce felŭ de speranțe ni se deschidŭ pentru noi pe anulŭ 1889, care poimâne își va lua inceputulŭ? — Astfelŭ se va întreba pe sine însușĭ fie-care Românŭ, și cu atâtŭ mai apĕsatŭ se va simți, cu câtŭ mai multŭ va fi mai amărîtŭ, cu câtŭ mai multŭ va admira energia și órba cutezanță a cârmuitorilorŭ noștri în urmărirea căilorŭ rĕtăcite, — cu atâtŭ mai multŭ va pica în desperațiune Românulŭ din Ungaria, cu atâtŭ mai puțină speranță 'i se va deschide spre unŭ mai bunŭ viitorŭ, spre o viéță mai bună liniștită! . . . Sĕ ne aducemŭ aminte, că anulŭ 1789, adecă celŭ cu o sută de anĭ mai nainte, a fostŭ unŭ anŭ de desperatŭ pentru popórele Europei.

„Până la acelŭ anŭ în fie-care statŭ europeanŭ față de tóte popórele au domnitŭ unele principii politice false, ca și la noi adĭ față de Românĭ, și aceste au amărîtŭ sórtea și viéța popórelorŭ atuncĭ, pe cum ne amărescŭ adĭ pe noi! — „Nu cu principii, ci cu pâne se satură popórele. Naționilorŭ trebue datŭ pâne, nu idei, principii. — Patimele nu se potŭ înfrâna prin cuvinte, ci cu bâta și cu paloşulŭ. — Pe domnitorĭ nu-i apĕră și scutescŭ națiunile, ci oștile lorŭ etc.“ Aceste au fostŭ principiile domnitóre în politica domnitorilorŭ până la anulŭ 1789, aceste suntŭ principiile politice ale guvernului nostru față de noi Românii până la anulŭ 1889. Și în temeiulŭ principiilorŭ de mai susŭ popórele europene trupesce și sufletesce au fostŭ subjugate, — pe cum suntemŭ noi astădĭ; au tângitŭ în sclăviă și în miseriă, gemeau în prinsorĭ și în statŭ, pe cum noi adĭ! . . .

Acelŭ poporŭ, care adĭ crede, care

este devotatŭ acestorŭ principii și le iubesce, — nu va peri, ci va peri acelŭ poporŭ, acea națiune, carea stândŭ în fruntea vr'unui statŭ, se opune desvoltării și înarticulării acestorŭ principii.

„Suntemŭ puținĭ noi ca supușii statului maghiarŭ. Suntemŭ o națiune mică în proporțiune cu celelalte națiunĭ. Dér nu suntemŭ așa ca alții, o mână de ómenĭ, picațĭ ca din cerŭ, într'o mare de poporŭ, în lipsa de neamurĭ din rassa nóstră; ci din contră, ne ținemŭ de nobila și marea rassă română; avemŭ staturĭ și națiunĭ marĭ și micĭ, carĭ cu atragere și cu dragoste ne numescŭ și ne consideră pe noi ca trupŭ din trupulŭ lorŭ, ca sânge din sângele lorŭ. — Și aceste națiunĭ, și aceștĭ factorĭ dătătorĭ de directivă în viéța popórelorŭ europene nu-șĭ vorŭ uita de noi, căcĭ Francesii, ca și Italienii au consciință despre esistența nóstră, ne cunoscŭ virtuțile și facultățile nóstre și sciu că — suferimŭ, că între acele împregiurărĭ, între carĭ suntemŭ noi astădĭ, nu ne putemŭ desvolta pe cum amŭ dori din inima nóstră; nu putemŭ progressa pe cum amŭ fi noi în stare după facultățile nóstre morale și spirituale; și că nu merităm sĕ purtămŭ jugulŭ robiei politice, căcĭ noi nisuimŭ spre progresŭ și spre desvoltare națională".

Onorabilă judecăt.! Aceste împărtășirĭ acusă pe față pe națiunea maghiară cu apĕsarea, persecutarea Românilorŭ; acusă pe față pe organele statului, că aruncă pe românĭ în temnițe numai pentrucă Românii își apĕră averea și viéța atacată fără dreptŭ; acusa că suntŭ împedecațĭ în nisuințele lorŭ spre sciință și cultură și pe cândŭ se jăluescŭ în urma apĕsării lorŭ, pe cândŭ pretindŭ egala îndreptățire, în locŭ de dreptate au parte de prigonire; cu unŭ cuvêntŭ, fiă-care șirŭ alŭ acestorŭ împărtășirĭ, fiă-care cuvêntŭ alŭ lorŭ este îndreptatŭ într'acolo, ca pe partea cea mai ușorŭ de amăgitŭ a poporului română sĕ o facă sĕ crédă, că Maghiarii suntŭ inimicii pe față ai Românilorŭ, contra cărora potŭ afla sprijinŭ numai la consângenii de rassă, și astfelŭ aceste împărtășirĭ în totă privința fiindŭ potrivite a agita pe Românĭ contra națiunii maghiare, ele formeză temeiulŭ *delictului contra constituțiunii* prevĕdutŭ în alinea a doua a §-lui 172 alŭ codicelui penalŭ.

Fiindcă însĕ în decursulŭ cercetării Ioanŭ Bărcianŭ a recunoscutŭ, că, deși n'a scrisŭ elŭ în întregitatea lorŭ acei articolĭ, totușĭ elŭ este autorulŭ și publicătorulŭ părțilorŭ lorŭ încriminate, acludândŭ sub . . . actele referitóre la cercetarea împlinită, dau, pe temeiulŭ deja citatului articulŭ de lege, acțiune:

Contra publicistului Ioanŭ Bărcianu, locuitorŭ în Timișóra, cetate, *pentru delictulŭ agitațiunii contra naționalității*, comisŭ prinpublicarea articlilorŭ intitulațĭ „Nascerea Domnului" și „Anulŭ nou" în nrii 89 și 90 din 6 și 12 Ianuarie a. c. ai fóiei sĕptĕmânale „Luminatoriulŭ" din Timișóra, și rogŭ pe on. președinte alŭ juriului, ca în scopulŭ investigării și dejudecării legale a acestei cause sĕ statorescă o di de pertractare, la care sĕ citeze pe acusatulŭ și dispozițiunea să făcută în acéstă privință sĕ binevoéscă a o împărtăși și mie.

Aradŭ, în 3 Maiu 1889.

Parecz György,
procurorŭ reg.

SCIRILE DILEI.

Vremurĭ grele. Din Cutŭ ni-se scrie cu data 11 Iunie n.: „Mai bine de șése sĕptĕmânĭ au trecutŭ de cândŭ n'a plouatŭ prin părțile nóstre. Bieții plugarĭ suntŭ pușĭ pe gândurĭ, sĕmĕnăturile de primăvéră suntŭ fórte slabe, grâulŭ din causa deselorŭ ploi de astă-primăvéră nu s'a pututŭ sĕmĕna la timpŭ, cucuruzulŭ din causa secetei nu a rĕsăritŭ, mazere puțină, cânepă de locŭ; totŭ din causa secetei ovĕsulŭ nu póte cresce, érba e puțină, pómele le-au mistuitŭ omidele, deși pomii au fostŭ curățițĭ; ómenii suntŭ îngropațĭ în datorii, procesele curgŭ ca plóia. Vine tomna cu terminele de plătire. Óre ce vorŭ sci face atuncĭ plugarii nostri?" — Tristŭ și durerosŭ!

***

Posturĭ de profesorĭ. La școlele medii și la cele normale (primare) române gr. or. din Brașovŭ suntŭ a se ocupa următórele posturĭ: 1) Unŭ postŭ de profesorŭ gimnasialŭ de istoriă ca studiu principalŭ și de limba latină și română ca studii auxiliare. 2) Unŭ postŭ de profesorŭ gimnasialŭ de limba maghiară ca studiu principalŭ și de limba română ca studiu auxiliarŭ. 3) Unŭ postŭ de profesorŭ gimnasialŭ de filologia clasică, limba și literatura latină și elină. 4) Unŭ postŭ de profesorŭ la școla reală și comercială de limba și literatura germană ca studiu principalŭ și de limba maghiară sĕu română ca studii auxiliare. 5) Unŭ postŭ de profesorŭ la școla reală și comercială de limba și literatura francesă ca studiu principalŭ și de limba română sĕu germană ca studii auxiliare. 6) Unŭ postŭ de învĕțătorŭ la școla normală (primară).

Concurenții vorŭ adresa petițiunile lorŭ către Eforia școlară până la 15 Iulie a. c. instruite cu documentele: a) că suntŭ de naționalitate românĭ și de religiune gr. or.; b) că au purtare bună atâtŭ în privința moralității, câtŭ și în privința ținutei lorŭ politice; c) că sunt de constituțiă sănĕtoșĭ; d) reflectanții la posturile de sub 1—5 incl. — sĕ documenteze cualificațiunea lorŭ prescrisă de legea de instrucțiune din 1883 (limba, și literatura maghiară) articolulŭ de lege XXX § 29, 30, 61 și 62 în combinațiune cu dispozițiunile în vigóre ale autoritățilorŭ bisericescĭ confesionale gr. or. române din archidiecesa Transilvaniei e) concurenții la postulŭ de sub Nr. 6 vorŭ produce documentele prescrise că a absolvatŭ cursulŭ pedagogicŭ, că au depusŭ esamenulŭ de cualificațiune învĕțătorescŭ conformŭ legilorŭ și dispozițiunilorŭ esistente, că posedŭ cunoscințe teoretice și practice din grădinăritŭ, de gimnastică și de desemnulŭ liniarŭ.

Salariele împreunate cu posturile de sub 1—5 incl. suntŭ: până la obținerea decretului de profesorŭ definitivŭ (§ 30 leg. de instr. din 1883) salarulŭ inițialŭ anualŭ, 800 fl. și devenindŭ candidații profesorĭ definitiv de salarulŭ normalŭ de 900 fl., cuincuenale de câte 50 fl., care se repetéză de 5 orĭ; relutŭ de cuartirŭ de 140 și 170 florinĭ anualĭ, în fine dreptŭ de pensiune conformŭ statutelorŭ.

Postulŭ de sub 6 este împreunatŭ în anulŭ primŭ de serviciu cu salariulŭ anualŭ de 300 fl. în următorii doi anĭ 400 florinĭ; ér după doi anĭ salariulŭ normalŭ de învĕțătorŭ definitivŭ de 500 florinĭ anualĭ și două decenale de câte 100 florinĭ, precum și relutŭ de cuartirŭ.

***

Uneltirile kulturegyletescĭ în Abafaia. In Nr. 115 alŭ fóiei nóstre amŭ comunicatŭ o scire a lui „Kolozsvar", că Românii din Abafaia s'arŭ maghiarisa. Avemŭ cunoscință asigură, că cele ce le spune fóia bugetară suntŭ curate neadevĕrurĭ, apucăturĭ Kulturegyletiste, ca sĕ stórcă dela particularii ungurĭ banĭ pentru „Kulturegylet" și sĕ amăgéscă lumea.

***

Focŭ. In Cacova au arsŭ casa și grajdulŭ lui Vasilie Chețanŭ; paguba e de 706 fl. neasigurațĭ. Cu acéstă ocasiune a suferitŭ și preotulŭ Iónŭ Hanțu o pagubă de 464 fl., din carĭ 300 fl. asigurațĭ. A peritŭ în focŭ și unŭ vițelŭ. In Șinca vechiă au avutŭ economii Ionŭ Strîmbu și Davidŭ Boerŭ o pagubă, prin focŭ, de 596 fl.; au fostŭ însĕ asigurațĭ. In Hălmagiu i-a arsŭ șura lui Péter Kadar în împrejurărĭ fórte bănuitóre; paguba e de 182 fl. asigurațĭ.

Exposiția din Parisŭ.

Cetimŭ în „Illustration":

Carmen Sylva, regina României, care ține sĕ fiă cetățénă a republicei literelorŭ, Carmen Sylva trebue sĕ fiă mulțămită. Românii suntŭ la modă. In 1889, ei au înlocuitŭ pe țiganii ungurĭ din 1878. Melodiile lorŭ au acelașŭ accentŭ orientalŭ, cu o grațiă și o tristeță particulară. Musica... musicanțilorŭ din România sémĕnă cu vocea poeților, când înamorațĭ și languroșĭ, când cuprinșĭ de unŭ geniu de *Boemŭ*.

Asculțĭ la exposiția și eștĭ mulțumit. In ultimele recepțiunĭ, lăutarii românĭ au fostŭ pretutindenĭ cuiulŭ serbărilorŭ. *Lăutarĭ!* cuvêntulŭ este frumosŭ, pitorescŭ, misteriosŭ! Cu tóte acestea nu însemnéză altceva decâtŭ: *musicanțĭ!*

Boerii cei marĭ românĭ aveau odinióră câte o bandă de lăutarĭ în serviciul lorŭ. Acești lăutarĭ cântau pe rêndŭ bucuriile și gloriile casei și le plângeau doliurile.

Și ei cântau și propriile lorŭ bucurii. Una din ariile cele mai multŭ cerute la cârciuma românéscă însoțesce nisce cuvinte, carĭ sună ca unŭ cântecŭ de studentŭ în libertate:

Am unŭ leu și vroiu sĕ'lŭ beu
Și nicĭ ăla nu-i alu meu, etc.

Româncele, ce servescŭ la cârciumă, aste frumóse fete cu ochĭ negri și dințĭ albĭ, gânditóre și grave sub vestmintele lorŭ multicolore, cu unŭ fularŭ roșu la capŭ, aste tinere Romănce ascultă ariile țĕrii lorŭ, cântate din vióră și din naiu; și sunt sigurŭ, că ele viséză, în Parisŭ, despre România, pe care au s'o revadă cu veseliă!

Diarele unguresci scriu, că președintele republicei francese Carnot a visitatŭ la 7 l. c. secția pentru agricultură a esposiției unguresci din Parisŭ. Visita lui a fostŭ cu totulŭ neașteptată. Câțiva membri din comitetulŭ esposiției, carĭ din întêmplare se aflau de față, l'au primitŭ pe Carnot. Acești câștigară în grabă unŭ buchetŭ de florĭ, pe care o copiliță îmbrăcată în costumŭ naționalŭ maghiarŭ ilŭ predete lui Carnot, împreună cu unŭ paharŭ de vinŭ bunŭ de Tokay. La începutŭ Carnot refusă a primi vinulŭ, dicêndŭ că nu s'a obicinuitŭ a be nimicŭ; după ce audi însĕ că vinulŭ este de Tokay, luă paharulŭ și-lŭ goli până în fundŭ. Cei de față strigară atuncĭ: „Trăéscă Carnot! Trăéscă Francia!" Președintele republicei inspectă obiectele mai de căpetenia ale secției și apoi se depărtă.

Peste totŭ, din notițele scurte și de totŭ superficiale, ce le aducŭ foile unguresci despre Exposiția din Parisŭ, se vede, că Ungurii se simtŭ fórte streinĭ printre Francesĭ, carĭ nu'i iau de locŭ în sémă. După cum anunță „Agence Libre" din Parisŭ, Ungurii nicĭ n'au luatŭ parte la festivitățile internaționale ale gimnasticilorŭ, arangiate din incidentulŭ acestei exposițiunĭ, la carĭ festivitățĭ cele mai multe națiunĭ ale Europei au fostŭ representate prin gimnasticii lorŭ. Unele foi unguresci își batŭ jocŭ de Francesĭ din causă că, cu ocasiunea acestorŭ festivitățĭ, la pășirea în publicŭ a gimnasticilorŭ svedienĭ, danesĭ, cehĭ, holandesĭ, eng esĭ etc. s'au auditŭ strigăte de: „Vivent les Hongrois! Vive la Hongrie!" Foile unguresci dicŭ, că aceste strigăte denótă slăbiciunea Francesilorŭ, carĭ nu sciu deosebi diferitele naționalitățĭ din streinătate; orĭ-cine însĕ póte vede din tóte acestea, că strigătele, decă s'au scosŭ, au fostŭ mai multŭ în bătaia de jocŭ.

Raportŭ generalŭ

despre starea și activitatea societății de lectură „Inocențiu Micu Clain" a teologilorŭ din Blașiu pe anulŭ școlasticŭ 1888/9.

Devisa societății:
„Unițĭ sĕ fimŭ în cugetŭ,
Unițĭ în Dumnedeu."
V. Alexandri.

Prea Stimată Publică! Omulŭ din natura lui pretinde sĕ trăiéscă în și pentru societate. Boldulŭ societății apropiă pe omŭ de omŭ, pentru-că fiecare simțesce în sine trebuința grijii, a sprijinului, a ajutorului și a apĕrării din partea celoralalțĭ în timpurĭ de neputință, de lipse și nevoi. Nimenĭ nu este, care sĕ pótă face totulŭ în lumea acésta și sĕ nu mai aibă lipsă și de ajutorulŭ altuia, pentru aceea chiar acéstă neputință omenéscă aduce cu sine, ca omulŭ sĕ-șĭ dea nisuință de a-șĭ perfecționa calitățile sale spre ceea ce e capace și cu perfecțiunea câștigată în cutare specialitate sĕ vină în ajutorulŭ acelorai cărora le lipsesce astfeliu de perfecțiune, și viceversa.

Nu sufere îndoiélă, că iubirea Creatorului față cu ómenii creațĭ, iubirea de sine a ómenilorŭ, precum și iubirea ómenilorŭ față cu alțĭ ómenĭ a servitŭ dela începutulŭ lumei ca legătura cea mai tare de a ține pe omŭ legatŭ de omŭ; dér nu mai puținŭ adevĕratŭ e și aceea, că spiritulŭ asociării s'a desvoltatŭ totŭ mai multŭ, precum au pretins'o acésta neputințele și lipsele omenescĭ. Și anume: lipselorŭ sufletescĭ ale omului le veni într'ajutorŭ însușĭ Creatorulŭ cu acea cocietate perfectă, care se numesce biserică care din firea ei nisuesce totŭ spre ce este mai perfectŭ, care prin legile, mijlócele și învĕțăturile sale recomandă cu totă căldura caritatea creștinéscă, și astfeliu indigetéză óre-cum necesitatea de a trăi omŭ cu omŭ, conducêndu-i pe toțĭ la olaltă la scopulŭ lorŭ ultimŭ, care este gloria și mărirea cerescă.

Boldulŭ sociabilității și iubirea ce se nasce în toțĭ aceia, câțĭ se simțescŭ, că suntŭ de acelașŭ némŭ au contribuitŭ în modŭ decisivŭ la închegarea, la formarea și întărirea, la crescerea și lățirea națiunilorŭ, la înavuțirea, la împuterirea și înflorirea loru, pentru-că cei de acelașĭ némŭ avêndŭ lipse comune, interese comune, de timpuriu au simțitŭ trebuința de a se ajuta unii pe alții, de a se îmbărbăta la luptă și muncă, de a se entusiasma pentru gloriă și mărire, și așa pe încetulŭ s'a solidificatŭ națiune de națiune, așa s'a datŭ ansă la formarea statelorŭ, carĭ deși cu diverse forme de guvernare, nu suntŭ decâtŭ totŭ atâtea societățĭ, carĭ vinŭ într'ajutorŭ ómenilorŭ în lipsele lorŭ temporalĭ sĕu materialĭ.

Formându-se aceste două societățĭ marĭ, biserica și statulŭ, și deslegându-se în decursulŭ timpurilorŭ și câte o problemă adêncŭ tăetóre în viéța omenimii — precum a fostŭ câștigarea libertății popórelorŭ — spiritulŭ asociării șĭ-a luatŭ unŭ avêntŭ mai repede, dându-se causă la formarea altorŭ societățĭ subordinate și cu scopurĭ secundarĭ, dér în fine totŭ pentru delăturarea lipselorŭ și ajutorarea comună.

Tóte națiunile, atâtŭ avute, câtŭ și serace simțescŭ trebuința conlucrării, a grupării în societățĭ și reuniunĭ, fiă pentru binele moralŭ și intelectualŭ, fiă pentru celŭ materialŭ, astfelŭ că astădĭ spiritulŭ asociării se consideră ca spiritulŭ timpului, căcĭ toțĭ credŭ și nisuescŭ, ca prin asociare sĕ ajungă la cultură, gloriă și mărire. Cu câtŭ unŭ poporŭ șĭ-a câștigatŭ licertatea mai de timpuriu, cu câtŭ s'au desvoltatŭ mai de timpuriu în elŭ simțĕmintele naționalĭ și cu câtŭ s'a sciutŭ folosi mai bine de acestea, cu atâtŭ spiritulŭ asocierii s'a pusŭ mai de timpuriu în serviciulŭ culturii.

La Românĭ înainte de anulŭ 1848 nicĭ nu putea fi vorbă de spiritulŭ asocierii, pentru-că și decă arŭ fi fostŭ pĕtrunșĭ de acesŭ spiritŭ, neavêndŭ libertatea de lipsă pentru a-șĭ pune puterile sale spiritualĭ și corporalĭ în activitate, se înțelege de sine, că numai după 1848, de-odată cu libertatea, cu desvoltarea simțĕmintelorŭ naționalĭ, precum și cu setea ardetóre după cultură, s'a desvoltatŭ și la noi, Românii, spiritulŭ asociării. Cu deosebire la popórele sĕrace, unde individii singuraticĭ puținŭ potŭ face pentru înaintarea în cultură și civilisațiune, instituțiunile asociării suntŭ fórte salutarĭ Și decă este vre-unŭ poporŭ, care sĕ fiă avisatŭ la comună lucrare pentru binele sĕu culturalŭ, atuncĭ poporulŭ nostru românŭ ocupă loculŭ primŭ, pentru-că elŭ neprimindŭ mai nicĭ unŭ

ajutorŭ dela alţii, e avisatŭ aşa dicêndŭ la puterile sale proprii. Pentru aceea instituţiunile de asociare trebue să se considere pentru Românĭ ca o necesitate imperiósă. Mulţămită bărbaţilorŭ conducĕtorĭ ai Românilorŭ, carĭ pricepêndŭ de timpuriu binefacerea spiritului de asociare, n'au întârdiatŭ a-lŭ propaga cu cuvêntulŭ şi cu fapta, îndemnândŭ şi punêndu-se în fruntea asociărilorŭ, numai şi numai pentru înaintarea în cultură şi civilisaţiune. In specie decedatulŭ în Domnulŭ *Iacobŭ Mureşianu*, propagatorulŭ celŭ mai zelosŭ alŭ spiritului de asociare, étă ce dice în privinţa acésta: „*Acéstă concordiă asociativă am propus'o şi recomandat'o de repeţite-orĭ, ca cea mai necesară, ba unica şi singura condiţiune de a se pute înălţa şi Românulŭ prin consfătuirĭ comune între sine la o activitate câtŭ de puternică şi prin ea la cultură, gloriă şi mărire.*“

Intr'adevĕrŭ, mulţămită acestorŭ pornirĭ nobile, încă dela anulŭ 1850 s'a datŭ avêntŭ spiritului de asociare, punêndu-se basă la totŭ feliulŭ de reuniunĭ şi asociaţiunĭ, încâtŭ astădĭ vedemŭ, că toţĭ, uniţĭ în cugete, uniţĭ în Dumnedeu, tinerĭ şi bĕtrânĭ, bărbaţĭ şi femei, conlucră la cultivarea intelectuală şi religiósă-morală, cu carea se nisuescŭ a face unŭ drumŭ bine bătutŭ şi solidŭ, pe care sĕ putemŭ ajunge la nota aceea, ce trebue sĕ caracteriseze pe unŭ poporŭ, adecă la civilisaţiune.

In corónă cea frumósă de societăţĭ, ce le formézŭ tinerimea română din patria acésta, ocupă unŭ locŭ onorificŭ şi societatea „Inocenţiu Micu Clainŭ“ a teologilorŭ din seminarulŭ Blaşiului. Acéstă societate, făcêndŭ parte din societatea cea perfectă — din beserică, — şi fiindŭ sub ochii superiorilorŭ bisericescĭ, nu póte rĕmâne fără influinţă asupra inimilorŭ acelora, carĭ o constituescŭ, şi pe carĭ îi însufleţesce spre totŭ ce e bunŭ, nobilŭ şi frumosŭ, servindu-le membrilorŭ, pe lângă învĕţăturile divine şi salutarĭ, ce le primescŭ în acestŭ institutŭ, ca unŭ mijlocŭ auxiliarŭ pentru ulterióra desvoltare intelectuală şi morală.

Acéstă societate a vĕdutŭ lumina la 1864, şi deşi cu unŭ începutŭ modestŭ, totuşĭ prin ajutórele oferite de bărbaţĭ meritaţĭ ai bisericei nóstre şi cu deosebire prin contribuirea de 100 fl. la fondulŭ acestei societăţĭ din partea Escelenţii Sale Prea bunului nostru Metropolitu Dr. *Ioanŭ Vancea*, a căpĕtatŭ societatea nostră putere de viéţă, pentru ceea ce bunulŭ Dumnedeu dăruiască capului bisericei nóstre viéţă îndelungată spre binele bisericei şi a naţiunei nóstre. Astfelŭ societatea, prin cruţare şi economisare din partea membrilorŭ ei, a ajunsŭ sĕ aibă astădĭ o bibliotecă frumósă şi unŭ capitalŭ mulţămitorŭ, astfelŭ încâtu membrii ei suntŭ în plăcuta posiţiune de a pune apreţiării on. publicŭ progresulŭ ce l'a făcutŭ acéstă societate după o existenţă de 25 anĭ în acestŭ rulŭ raportŭ publicŭ. (Va urma).

Dela adunarea generală a Reuniunei învĕţătorilorŭ românĭ, ţinută în Gherla la 10 şi 11 Iunie a. c.

Gherla, 13 Iunie 1889.

Reuniunea generală a învĕţătorilorŭ românĭ din giurulŭ Gherlei şĭ-a ţinutŭ adunarea sa generală în Gherla, în dilele de 10 şi 11 l. c., despre decursulŭ căreia vinŭ a raporta următórele:

In 10 l. c. la 8 óre diminéţa se ţinŭ serviţiu divinŭ în catedrală. La 9 óre urmă deschiderea adunărei prin presidele sĕu magnificulŭ domnŭ canonicŭ Demetriu Coroianŭ, carele cu acéstă ocasiune ţinŭ o vorbire însufleţitóre.

Indată după deschidere se constitue reuniunea, alegêndu-şĭ pentru unŭ nou periodŭ de 3 anĭ conducĕtorii sĕi. Anume de preside se alege érăşĭ magnificulŭ domnŭ Demetriu Coroianŭ, canonicŭ; vice preside Revdss. d-nŭ Andreiu Antonŭ, archidiaconŭ în tractulŭ Gherlei; secretarŭ d-lŭ Ioanŭ Hodoreanu, diriginte şi profesorŭ preparandialŭ; vicenotarŭ Vas. Leşiu, profesorŭ preparandialŭ; cassarŭ Ioanŭ Boeriu, învĕţătorŭ în Gherla; bibliotecarŭ Vasiliu Suciu, profesorŭ preparandialŭ; controlorŭ V. Dumbravă, învĕţătorŭ în institutulŭ corecţionalŭ din Gherla, éră de membrii în comitetŭ: V. Leşiu şi Max. Silaşi, învĕţătorŭ în Seplacŭ.

Se alegŭ apoi două comisiunĭ ca sĕ învite pe d-nii canonicĭ la adunare, dintre carĭ una constătătóre din d-nii: Simeonŭ Moldovanŭ, învĕţătorŭ în Betleanŭ, Max. Silaşi şi Georgiu Hatosŭ, învĕţătorŭ în Căticău, carĭ mergŭ de învită la şedinţă pe magnificulŭ domnŭ canonicŭ Stefanŭ Bilţiu.

După acésta se alegŭ deosebite comisiunĭ, anume: una pentru propunerĭ; a doua pentru revederea raţiociniului; a treia pentru adunarea taxelorŭ de membri; a patra pentru critisarea esamenului dela şcóla poporală din Gherla.

S'a cetitŭ protocolulŭ luatŭ de comitetulŭ centralŭ în şedinţa ţinută în 9 Iunie, din care aflămŭ, că s'a decisŭ premiarea disertaţiunei intrate la concursulŭ escrisŭ din anulŭ trecutŭ despre: „*Defectele invĕţămĕntului religioso-moralŭ şi modulŭ delăturărei lorŭ.*“ Premiulŭ de unŭ galbenŭ imperialŭ l'a obţinutŭ d-lŭ autorŭ alŭ disertaţiunei *Max. Silaşi*, învĕţătorŭ în Seplacŭ.

La 1 óră se întrerupe şedinţa, anunţându-se ţinerea esamenului cu pruncii dela şcóla elementară poporală din Gherla la 3 óre p. m. La 3 óre urmă aşa-deră asistarea in corpore la esamenŭ, care a fostŭ presidatŭ de magnific. d-nu Stefanŭ Bilţiu, canonicŭ.

Étă programa tipărită, după care s'a ţinutŭ esamenulŭ:

1. „Impĕrate cerescŭ“, cântatŭ de toţĭ elevii în corŭ; 2. Din Religiune: Esplicarea rugăciunilorŭ „Tatălu nostru“, „Născĕtóre de D-deu“, „Credŭ într'unulŭ D-deu“, esplicarea poruncilorŭ D-deescĭ şi bisericescĭ, a celorŭ 7 taine în legătură cu istoria biblică a testamentului vechiu si nou; 3. „Multŭ e dulce şi frumósă limba ce vorbimŭ“, cântare în corŭ; 4. Din Limba română: tractarea logică şi analitică a unorŭ lecturĭ din Legendarulŭ şi Abecedarulŭ de Vasile Petri cu elevii din despărţĕmintele superióre. Elevii din anulŭ I (incepĕtorii) au scrisŭ pe tăbliţe sunete şi numerĭ învĕţaţĭ, ér cei din anulŭ alŭ 3 au lucratŭ ca temă de silenţiu o ocupaţiune gramaticală, după carĭ a urmatŭ cetitulŭ cu incepĕtorii; 5. Din Limba maghiară: cetire şi analisare logică şi gramaticală din Legendarulŭ maghiarŭ; 6. „Latina ginte,“ cântare în corŭ, după care a urmatŭ o pausă sub care s'au produsŭ eserciţii gimnastice cu băieţii; 7. Din Computŭ: Deprinderĭ in cele patru operaţiunĭ cu numerĭ simpli şi compuşĭ şi aplicarea mĕsurilorŭ metrice — de-a rostulŭ şi în scrisŭ cu tóte despărţĕmintele; 8. Din Geografiă: Despărţĕmêntulŭ I „Comuna şi cerculŭ“; cu despărţĕmintele superióre Geografia Ungariei în necsŭ cu Istoria şi Constituţiunea patriei; 9. „Bravĭ ostaşĭ ai Romăniei“, cântare în corŭ; 10. Din Istoria naturală: Din tustrele semnele naturalĭ descrierea fiinţelorŭ mai însemnate şi în legătură cu acestea din Economiă noţiunile mai esenţialĭ. 11. Din Fisică: Despre corpurile şi fenomenele fisicalĭ mai ordinare. 12. „O fetă de păstorŭ“, cântare în corŭ; 13. Declamaţiunea unorŭ poesii române şi maghiare; 14. Cântărĭ dela s. liturgiă; 15. Ca încheiare: „Pe tine te lăudămŭ“.

Gruparea materiei de esaminare s'a arangiatŭ în modŭ concentricŭ pe lângă Abecedarŭ şi Legendarŭ. Lucrurile de mână ale fetiţelorŭ, bine instruate de domnişóra *S. E. Boeriu*, au fostŭ espuse în sala de propunere.

La esamenŭ au fostŭ de faţă: magn. domnĭ canonicĭ Demetriu Coroianŭ şi Eusebiu Cartice, Rvdss. d-nŭ Andreiu Antonŭ, archidiac., Dr. Ioanŭ Popŭ, prof. seminarialŭ, şi forte mulţĭ ospeţĭ atâtŭ din gremiu, câtŭ şi din provinciă. Esamenulŭ a reeşitŭ bine. Amŭ recomanda însĕ domnului învĕţătorŭ *Ioanŭ Boeriu*, ca la punerea întrebărilorŭ sĕ observeze bine logica.

După terminarea esamenului şi după ce s'au împărţitŭ elevilorŭ premii în cărţĭ şi banĭ, s'a continuatŭ şedinţa întreruptă, până către orele 7, fiindŭ de faţă toţĭ cei dela esamenŭ. Obiectulŭ mai momentuosŭ a fostŭ critica esamenului.

In diua de 11 Iunie la orele 7 a. m. urmă o escursiune în corpore la stupina d-lui Pál D. dela marginea aleiului şi esperimentare în facerea roiului artificialŭ. La 8 óre sânta liturgiă, éră la 9 începerea şedinţei. Urméză apoi raportele comisiunilorŭ, anume: Comisiunea pentru propunerĭ propune ca pe viitorŭ sĕ se premieze o disertatiune ce se va da în concursŭ de către reuniune, éră de nu s'ar presenta nicĭ una, atuncĭ sĕ se premieze cea mai bună temă practică intrată la comitetulŭ centralŭ de pe la adunările filialĭ ale acestui teritoriu. Ţinerea adunării pe viitorŭ se decide în Deşiu.

Comisiunea revĕdĕtóre a raţiociniului referéză, că revĕdêndŭ raţiociniulŭ, a aflatŭ că acela este fórte defectuosŭ.

Comisiunea pentru culegerea taxelorŭ raportéză, că taxele s'au plătitŭ regulatŭ la adunările filialĭ şi amintesce cu laudă pe M. O. Domnŭ Gregoriu Puşcariu, protopopŭ în tractulŭ Ciceu-Cristurului, care a culesŭ 11 fl. taxe de membri dela învĕţătorii din tractulŭ sĕu; mai departe raportéză, că Rvdss. d-nŭ Andreiu Antonŭ, archidiaconŭ, s'a înscrisŭ ca membru fundatorŭ alŭ reuniunei, solvindŭ taxa de 10 fl. Reuniunea are 400 fl. capitalŭ şi o bibliotecă din peste 200 opurĭ pedagogice.

După acestea d-lŭ învĕţătorŭ Max. Silaşi cetesce disertaţiunea s'a premiată, care se ascultă cu interesŭ, fiindŭ lucrată cu multă diliginţă.

Cu asta se finescŭ şedinţele adunărei generalĭ.

La încheiarea adunărei generalĭ Magn. D-nŭ Demetriu Coroianŭ, presidele, a ţinutŭ o vorbire fórte frumósă, mulţămindŭ pentru încrederea pusă în sine, rugândŭ pe ceialalţĭ oficialĭ sĕ-lŭ sprijinéscă în conducerea reuniunei, ca pe unŭ bĕtrânŭ, pe ai cărui umerĭ apasă anĭ vr'o 70; mulţumesce pentru participare în numĕrŭ frumosŭ şi îndémnă pe d-nii învĕţătorĭ la zelŭ neobositŭ în spinósa lorŭ carieră, esprimându-şĭ dorinţa ca ei în tóte împrejurările sĕ fiă şi sĕ rĕmână Românĭ.

Astfeliu a decursŭ şi s'a finitŭ adunarea reuniunei generale a învĕţătorilor românĭ din giurulŭ Gherlei, care dorimŭ sĕ-şĭ reverse binefacerile sale asupra poporului română. — *S.*

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS“

(Serviciulu biuroului de coresp. din Pesta)

Berlinŭ, 17 Iunie. Articulii din urmă alarmanţĭ ai foilorŭ de aicĭ nu suntŭ a se reduce la o manevră de bursă. Din contră, este lucru neîndoiosŭ, că şi în sperele cele mai înalte şĭ-a făcutŭ locŭ hotărîrea, *ca faţă cu Rusia atâtŭ în ce privesce amiciţia, câtŭ şi în ce privesce inimiciţia se se observe de aci încolo deplina reciprocitate.*

Strassburgŭ, 17 Iunie. După cum anunţă „Landeszeitung“, se aşteptă ca împĕratulŭ Germaniei sĕ visiteze Alsaţia-Lotaringia la capĕtulŭ lunei curente.

Bruxelia, 17 Iunie. Clericalii pregătescŭ o contra-manifestaţiă în favórea guvernului. Este temere, că se vorŭ nasce lupte pe strade ca în 7 Septemvre 1884.

Suntemŭ rugaţĭ a da locŭ următórei împărtăşirĭ:

In onórea d-lui baronŭ *Roland Eötvös*, preşedintele academiei de sciinţe ungurescĭ şi profesorŭ la universitatea din Budapesta (fiulŭ rĕposatului ministru de culte baronŭ Iosifŭ Eötvös), care va petrece sĕptĕmâna acésta câte-va dile în oraşulŭ nostru, arangéză profesorii dela scólele medii din Braşovŭ unŭ *banchetŭ Sâmbătă în 10/22 ale l. c. în hotelulŭ „Pomulu verde“.* Cei-ce dorescŭ a lua parte la acestŭ banchetŭ, au a se insinua până Joi în 8 Iunie v. la subscrişii sĕu la librăria d-lui H. Zeidner din locŭ.

Braşovŭ, 4/16 Iunie 1889.

Stefanŭ Iosifŭ, Ludwig Korodi, Vargyassi Ferencz, Orbán Ferencz, Rombauer Emil.

DIVERSE.

Emigrarea din Italia. După împărtăşirile oficiale au emigratŭ în 1888 din Italia 200,000 ómenĭ, între aceştia 95,000 numai pentru câtva timpŭ ca lucrătorĭ în diferite ţĕrĭ europene. In 1887 au emigratŭ 216,000. Cei mai mulţĭ emigréză din ţinuturile nordice ale Italiei, anume din Veneţia, Piemontŭ şi Lombardia, şi se ducŭ în America sudică.

Mórte prin sêmbure de cerașe. — Acum e timpulŭ cerașelorŭ şi e bine sĕ atragemŭ băgarea de sémă a ómenilorŭ asupra următórei întêmplărĭ. In Neutitschein se plânse unŭ farmacistŭ într'una din dilele trecute de durerĭ cumplite de pântece. Mediculŭ chematŭ constată o aprindere a intestinului (maţului) infundatŭ, căreia îi urmă în diua următóre o aprindere a pelei pântecelui. Cu totŭ ajutorulŭ datŭ, farmacistulŭ murì. La tăiarea cadavrului se dovedi, că mórtea a fostŭ pricinuită de unŭ sâmbure de cerașe, care se înţepenise în intestinŭ. Feriţi-vĕ decĭ de a mânca cerașele cu sâmburĭ cu totŭ.

Proverbe armene. Dumnedeu a creatŭ pe bărbatulŭ şi pe femeia, dér cine a creatŭ pe călugărulŭ şi pe călugăriţa?

Pescii n'au în apă nicĭ unŭ preţŭ.

Mai bine unŭ inimicŭ deşteptŭ, decâtŭ unŭ amicŭ prostŭ.

Cu câtŭ aruncĭ mai multŭ cu petri în câne, cu atâtŭ mai multŭ latră.

Ce-'i pasă orbului, décă lumina se scumpesce!

Câte unŭ omŭ, pe care afară din casă îlŭ ţinemŭ de preotŭ, acasă e unŭ dracŭ.

Căile nu se dregŭ, până ce nu se rĕstórnă carĕle.

Chibzuesce, înainte de ce intri într'o casă, cum ai sĕ eşĭ din ea.

Arţăgosulŭ îmbĕtrânesce iute.

Nu spăla sângele cu sânge!

Ceea ce aduce vêntulŭ, o duce totŭ vêntulŭ.

Poţĭ fi pretinŭ cu cânele, dér sĕ nu pui nicĭ odată josŭ băţulŭ din mână.

Nimenea nu scie, décă-i ajunge luminarea până diminéţă.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 17 Iunie st. n. 1889.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.45	Vênd.	9.48
Argintŭ românescŭ -	„	9.40	„	9.45
Napoleon-d'orĭ - - -	„	9.50	„	9.53
Lire turcescĭ - - -	„	10.60	„	10.68
Imperialĭ - - - -	„	9.60	„	9.68
Galbinĭ	„	5.56	„	5.60
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	102.—	„	—.—
„ „ 5%	„	98.50	„	99.—
Ruble rusescĭ - - -	„	122.—	„	123.—
Discontulŭ - - - -	$6^1/_2$—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 16 Iunie st. n. 1889.

Renta de aurŭ 4% - - - - - - -	101.05
Renta de hârtiă 5% - - - - - - -	94.95
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare -	143.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) - -	100.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) - -	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) - -	112.60
Bonurĭ rurale ungare - - - - -	105.—
Bonurĭ cu clasa de sortare - - - -	105.—
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ - - -	105.—
Bonurĭ cu cl. de sortare - - - -	105.—
Bonurĭ rurale transilvane - - - -	105.—
Bonurĭ croato-slavone - - - - -	105.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ - - - - - - -	99.80
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	141.25
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului - -	127.50
Renta de hârtiă austriacă - - - -	83.50
Renta de argintŭ austriacă - - - -	83.80
Renta de aurŭ austriacă - - - - -	109.25
Losurĭ din 1860 - - - - - - - -	142.20
Acţiunile băncei austro-ungare - -	905.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar. -	312.—
Acţiunile băncei de creditŭ austr. -	300.75
Galbenĭ împĕrătescĭ - - - - - - -	5.65
Napoleon-d'orĭ - - - - - - - - -	9.53
Mărcĭ 100 împ. germane - - - -	58.60
Londra 10 Livressterlinge - - - -	119.90

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

ABONAMENTE

la

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Preţulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei lunĭ . . . . 3 fl. —
Pe şese lunĭ . . . . 6 fl. —
Pe unŭ anŭ . . . . 12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

Pe trei lunĭ . . . . 10 fr.
Pe şese lunĭ . . . . 20 fr.
Pe unŭ anŭ . . . . 40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anŭ . . . . 2 fl. —
Pe şese lunĭ . . . . 1 fl. —
Pe trei lunĭ . . . . 50 cr.

Pentru România şi străinătate:

Pe anŭ . . . . 8 francĭ.
Pe şese lunĭ . . . . 4 francĭ.
Pe trei lunĭ . . . . 2 francĭ.

Abonamentele se facŭ mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate poştale.**

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoiescă a scrie adresa lămuritŭ şi a arĕta şi poşta ultimă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1889.

Budapesta—Predealŭ

	Tren de persóne	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenu mixt
Viena	11.—	8.—		
Budapesta	8.31	2.—	3.10	6.10
Szolnok	11.20	4.05	7.22	9.28
P. Ladány	2.22	5.46	5.52	11.38
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	1.51
		7.11	9.18	2.11
Várad-Velencze			9.27	2.19
Fugyi-Vásárheli			9.44	2.32
Mezo-Telegd		7.41	10.21	2.55
Rev		8.16	11.38	3.38
Bratca			12.16	4.01
Bucia			12.54	4.23
Ciucia		9.05	1.57	4.49
Huiedin		9.35	3.11	5.31
Stana			3.40	5.40
Aghiriş			4.15	6.12
Ghirbeu			4.36	6.24
Nădeşel			4.58	6.38
Clusiu		10.35	5.26	6.56
	11.02			7.15
Apahida	11.23			7.48
Ghiriş	12.44			9.13
Cucerdea	1.27			10.04
Uiora	1.34			10.12
Vinţulŭ de susu	1.42			10.19
Aiud	2.07			10.45
Teiuşu	2.26			11.34
Crăciunelŭ	3.11			12.11
Blaşiu	3.24			12.29
Micăsasa	3.54			1.10
Copşa mică	4.09			1.30
Mediaşu	4.39			2.14
Elisabetopole	5.11			2.54
Sighişóra	5.45			3.35
Haşfaleu	6.12			4.07
Homorodŭ	7.32			5.54
Agostonfalva	8.17			6.39
Apatia	8.37			7.13
Feldiora	9.06			7.45
Braşovŭ	9.45			8.32
	1.55	5.32		
Timişŭ	2.53	6.15		
Predealŭ	3.28	6.47		
Bucuresci	9.35	11.50		

Predealŭ—Budapesta

	Tren de persone	Trenŭ accelerat	Trenu mixt	Trenŭ omnibus
Bucuresci			7.30	*)
Predealŭ		4.40	1.14	5.03
Timişŭ		9.12	1.45	6.22
Braşovŭ	—.—	9.41	2.32	7.23
	4.54	10.17	7.07	
Feldiora	5.37		7.44	
Apaţa	6.15		8.09	
Agostonfalva	6.43		8.29	
Homorodŭ	7.31		9.07	
Haşfaleu	9.09		10.34	
Sighişora	9.33		10.46	
Elisabetopole	10.02		11.09	
Mediaşŭ	11.04		11.35	
Copşa mică	11.24		12.19	
	11.39		11.59	
Micăsasa	11.57		12.15	
Blaşiu	12.30		12.43	
Crăciunelŭ	12.45		12.55	
Teiuşu	1.13		1.07	
Aiudŭ	2.18		2.11	
Vinţulu de susŭ	2.48		2.33	
Uióra	2.56		2.40	
Cucerdea	3.14		2.46	
Ghirişu	4.01		3.27	
Apahida	5.28		4.47	
Cluşiu	5.56		5.08	
	6.45	5.32		8.—
Nădăşelŭ	7.06			8.36
Gîhrbău	7.22			9.02
Aghireşŭ	7.37	6.11		9.32
Stana	8.03			10.11
B. Huiedin	8.24	6.43		10.51
Ciucia	9.04	7.12		12.16
Bucia	9.20			12.50
Bratca	9.37			1.19
Rev	9.55	7.51		2.—
Mezo-Telegd	10.20	8.17		3.04
Fugyi-Vásárheli	10.47			3.36
Várad-Velencze	10.57			3.52
Oradea-mare	11.04	8.42		4.03
	11.19	8.47	10.50	4.47
P. Ladány	1.19	10.08	1.33	7.30
Szolnok	3.31	11.51	3.29	11.51
Budapesta	6.30	1.55	7.45	9.55
Viena	1 40	7.15	6.05	

*) Comunică numai în fiecare Vineri.

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuş

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenu de pers.
Viena		11.—	3.40
Budapesta		7.40	9.30
Szolnok		10.42	12.38
Aradŭ		3.53	5.36
	2.17	4.29	6.06
Glogovaţŭ	2.37	4.41	6.18
Gyorok	3.37	5.05	6.43
Paulişu	4.05	5.17	6.55
Radna-Lipova	4.27	5.38	7.14
Conop		6.05	7.46
Berzava		6.23	7.57
Soborşinŭ		7.20	8.42
Zamu		7.55	9.11
Gurasad.		8.26	9.39
Ilia		8.47	9.55
Branicica		9.11	10.13
Deva		9.42	10.37
Simeria (Piski)		9.59	10.53
Orăştia		11.—	11.39
Şibotŭ		11.29	12.01
Vinţulŭ de josŭ		12.02	12.29
Alba-Iulia	8.55	12.19	12.45
Teiuşu	9.54	1.06	1.24

Teiuş-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenu mixt	Trenŭ de pers.	Trenu mixt
Teiuşu	11.24	3.—	1.42
Alba-Iulia	11.59	3.34	2.32
Vinţulu de josu	12.30	4.10	
Şibotu	1.01	4.43	
Orăştia	1.32	5.13	
Simeria (Piski)	2.03	5.47	
Deva	2.52	6.27	
Branicica	3.23	6.54	
Ilia	3.55	7.20	
Gurasada	4.08	7.32	
Zamu	4.44	8.03	
Soborşinŭ	5.30	8.38	
Berzava	6.27	9.27	
Conopu	6.47	9.46	
Radna-Lipova	7.28	10.20	5.35
Paulişu	7.43	10.34	6.01
Gyorok	7.59	10.50	6.44
Glogovaţ	8.28	11.16	7.25
Aradŭ	8.42	11.30	7.44
	9.20	12.05	
Szolnok	2.22	5.10	
Budapesta	6.—	8.15	
Viena	1.40	6.05	

Simeria (Piski)-Petroşeni

Simeria	6.47	11.54
Streiu	7.40	12.37
Haţegu	8.51	1.28
Pui	10.02	2.23
Crivadia	11.02	3.11
Baniţa	11.50	3.53
Petroseni	12.30	4.25

Petroşeni-Simeria (Piski)

Petroşeni	9.36	4.26
Baniţa	10.17	5.12
Crivadia	10.58	5.55
Pui	11.42	6.41
Haţegu	12.23	7.26
Streiu	1.12	8.14
Simeria	1.51	8.50

Aradŭ—Timişóra

Aradŭ	6.12	4.12
Aradulŭ nou	6.36	4.38
Nemeth-Ságh	7.01	5.01
Vinga	7.30	5.29
Orczifalva	7.55	5.47
Merczifalva	8.13	6.04
Timişóra	9.04	6.50

Timişóra—Aradŭ

Timişóra	6.25	1.15
Merczifalva	7.19	2.04
Orczifalva	7.46	2.26
Vinga	8.15	2.56
Nemeth-Ságh	8.36	3.13
Aradulŭ nou	9.11	3.51
Aradŭ	9.27	4.05

Ghirişŭ—Turda

Ghirişŭ	9.33	4.19
Turda	9.54	4.40

Turda—Ghirişŭ

Turda	8.29	3.19
Ghirişŭ	8.50	3.40

Sighişóra—Odorheiu

Sighişóra	6.05
Odorheiu	9.12

Odorheiu—Sighişóra

Odorheiu	6.—
Sighişórá	8.56

Copşa-mică—Sibiiu

Copşa-mică		2.05	4.35
Şeica mare		2.38	5.05
Lomneşu		3.22	5.46
Ocna	8.—	3.46	6.17
Sibiiu	8.35	4.18	6.40

Sibiiu-Copşa-mică

Sibiiu	2.30	9.10	9.50
Ocna	3.04	9.37	10.14
Lomneşŭ		10.05	10.40
Şeica mare		10.40	11.10
Copşa-mică		11.09	11.35

Cucerdea-Oşorheiu-Reghinulŭ săsescŭ

Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheţa	3.35	10.50	3.58
Ludoşŭ	3.51	11.11	4.15
M.-Bogata	4.06	11.20	4.41
Iernutŭ	4.43	11.57	5.28
Sânpaulu	4.58	12.12	5.44
Miraşteu	5.21	12.36	6.08
Oşorheiu	5.40	12.55	6.27
	6.—	4.58	—
Reghinul-săs.	7.35	[illegible]	

Reghinulŭ săsescŭ-Oşorheiu-Cucerdea

Reghinul-săs.		8.25	8.—
Oşorheiu		10.—	9.49
	6.45	12.15	10.20
Miraşteu	7.05	12.35	10.39
Sânpaulu	7.28	12.58	11.02
Iernutŭ	7.50	1.19	11.23
M. Bogata	8.23	1.49	11.53
Ludoşu	8.31	2.02	12.06
Cheţa	9.12	2.18	12.22
Cucerdea	9.44	2.46	12.50

Simeria (Piski)-Unied.

Simeria (Piski)	2.18
Cerna	2.39
Uniedora	3.08

Unied.-Simeria (Piski)

Uniedóra	9.30
Cerna	9.56
Simeria	10.15

Mureşŭ-Ludoşŭ-Bistriţa

Mureşu-Ludoşu	4.30
Ţagŭ-Budatelecu	7.27
Bistriţa	11.—

Bistriţa-Mureşŭ-Ludoşŭ

Bistriţa	3.—
Ţagŭ-Budatelecŭ	6.49
Murĕşŭ-Ludoşu	9.35

Notă: Numerii încuadraţĭ cu linii grose însemneză órele de nópte.

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ.